

Asia: VN/15204/2023

900 ja 1800 megahertsin verkkotoimilupien ns. 2G-toimilupaehdon välitarkastelu

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua 900 ja 1800 megahertsin verkkotoimilupien ns. 2G-toimilupaehdon välitarkastelusta. Bioenergia ry:n lausunto rajautuu vain kaukolämmön etäluentaan ja häiriöilmoituksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö koskee teleyritysten 900 ja 1800 megahertsin taajuusalueiden verkkotoimilupien eli niin kutsutun 2G-toimilupaehdon välitarkastelua, siinä huomioitavia seikkoja ja tuleeko telealan yrityksiä velvoittaa ylläpitämään 2G-teknologiaa jatkossakin.

Kauko- tai aluelämpöä on lähes jokaisessa kunnassa, ja etäluku on yleistä myös pienillä lämmönmyyjillä. Vaikka 2G-verkon merkitys on dataliikenteen määrällä mitattuna pieni, sen käyttötarve kaukolämmön etäluvussa on huomattava. Nykyisin käytössä olevista etäluentamittareista suurin osa on 2G/3G-verkkoa käyttäviä.

3G-verkko suljetaan vuoden 2023 aikana ja 3G-mittarit siirtyvät käyttämään 2G-verkkoa lisäten samalla sen käyttötarvetta etäluennassa. Lämpöenergiamittareiden tekninen käyttöikä on tyypillisesti vähintään 10–15 vuotta, joten nykyiset mittarit ovat käytössä luultavasti ainakin koko 2020-luvun ajan. Uusimista tehdään yleensä sitä mukaa, kun mittarit hajoavat.

Etäluentaa käytetään kaikenkokoisissa lämpöyhtiöissä. Pienillä kunnallisilla lämpölaitoksilla ja lämpöyrittäjäkohteilla etäluennan käyttö vaihtelee, mutta varsin yleistä sekin on. Muilla luennan suorittaa joko asiakas tai lämmönmyyjän edustaja,

Pakollinen etäluentamittareiden uusiminen ennen teknisen käyttöiän päättymistä on merkittävä taloudellinen lisätaakka. Suurin osa kaukolämpöyhtiöistä on kuntaomisteisia, joten niiden kannattavuus heijastuu myös kuntakonsernin talouslukuihin.

Energiayhtiöitä sitovat määräykset sähkön-, kaukolämmön ja -jäähdytyksen sekä kaasun energiamittauslaitteiden etäluettavuudesta. Tämä vaarantuu, jos 2G-verkot lakkautetaan. Etäluentaan käytettävien laitteiden elinkaari on huomattavan pitkä ja niiden uusiminen tapahtuu erityisesti kaukolämmön ja -jäähdytyksen osalta kiinteistö kerrallaan.

Etäluennan toimivuus ja häiriöilmoitukset ovat kriittisiä tekijöitä kaikenkokoisissa lämpölaitoksissa. Jos 2G-verkko suljetaan lyhyellä varoitusajalla jo lähivuosina, se aiheuttaisi kaukolämpöyhtiöille lisäkustannuksia ja suuria ongelmia. Siirtyminen 4G verkkoon tai 5G verkkoon tulee toteuttaa niin, että toimivuus on taattu eri puolella Suomea.

Bioenergian tuotannossa käytetään kalustoa ja laitteita, joiden valvonta- ja hälytysjärjestelmät tukeutuvat 2G-tekniikkaan. Työkoneissa käytettävän automaation elinkaari on tyypillisesti huomattavan pitkä ja uusimiskustannukset korkeita verrattuna esim. kuluttajien mobiilipäätelaitteisiin.

Maaseutualueilla mobiiliverkkojen kuuluvuuden vaihtelut ja aukot peittoalueissa aiheuttavat haasteita edelleen. Varsin usein maaseudun yrittäjien ja urakoitsijoiden teleyrityksille esittämiin tukiasemien peiton kehittämisehdotuksiin saatetaan suhtautua viiveellä ja vähätellen. Kiinteän laajakaistan saatavuus ja toiminta monilla harvaan asutuilla alueilla, joissa bioenergiaa tuotetaan, on edelleen heikko.

Bioenergia ry esittää, että 2G-tiedonsiirtoa ylläpidetään aina 2030-luvun alkuun saakka. Mikäli näin ei voitaisi toimia, 2G-verkon liian nopean alasajon seurauksista tulee laatia perusteellinen vaikutustarkastelu, jossa esitetään myös vaihtoehtoja 2G-verkon lakkauttamiselle sekä korvauksia haitankärsijöille.

Lisätietoja: Toimialapäällikkö Tage Fredriksson, etunimi.sukunimi@bioenergia.fi.

Salo Hannu
Bioenergia ry